

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

מספר בקשה: 27

לפני כבוד השופט מיכאל קרשן

Apple Inc

המבקשת

ע"י ב"כ עו"ד רפאל לביא ו/או עו"ד יוחאי שלף
מכוח ייפוי כח מוגבל

נגד

רועי גורדיש

המשיב

ע"י ב"כ עו"ד יצחק אבירם ו/או עו"ד שחר בן מאיר

החלטה

1 לפני בקשת Apple Inc, חברה המאוגדת במדינת קליפורניה בארה"ב (להלן: **המבקשת** או
2 **אפל**), לביטול היתר המצאה שניתן למשיב לפי תקנה 502(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד –
3 1984 (להלן: **התקנות**), החלות בענייננו נוכח המועד בו נפתח ההליך¹.
4
5

רקע

6 1. המשיב, אזרח ישראלי, הגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית לפי חוק תובענות ייצוגיות
7 התשס"ו – 2006, (להלן: **בקשת האישור**). עילות הבקשה לאישור הן: הטעיית המשיב והציבור,
8 אי מילוי הוראות חוקיות בעניין אחריות מוצר, הפרת חוזה והצגת מצג שגוי לתנאי אחריות ומחיר
9 המוצר, "גרימת נזק" ועשיית עושר ולא במשפט.
10

11 2. בקשת האישור הוגשה במקור נגד אפל, אייקון גרופ בע"מ ו-קומפיוטר סי דאטה בע"מ
12 (להלן: **סי דאטה**), ועניינה בשאלת האחריות על מוצרי המותג Apple, ובעיקר – החזקת חלקי
13 חילוף מקוריים של מוצרי המותג אפל בישראל, כך שניתן יהיה להציעם ללקוחות לצורך תיקון
14 מכשירי המותג Apple.
15

16 3. טענת המשיב היא, בתמצית, כי רכש בחנות א.ל.מ. בדיוטי פרי בנמל התעופה בן גוריון
17 מכשיר אייפון מתוצרת המבקשת; שלושה חודשים לאחר מכן נשבר המסך של המכשיר; המשיב

¹ תקנה 7 לתקנות תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 3), התשפ"א-2020, ק"ת 9046 מיום 31.12.2020.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

1 פנה לקומפיוטר סי דאטה בע"מ שהיא "ספק שירות מאושר" של אפל בישראל על מנת שתחליף
2 את המסך, אך זו השיבה לו כי בהתאם למדיניות של אפל, במקרה של מסך שבור מציעה קומפיוטר
3 סי דאטה להחליף את המכשיר בחדש בעלות מופחתת (אך, לטענתו, יקרה יותר מעלות החלפת
4 מסך); המשיב החליף את מסך המכשיר במעבדה פרטית.

5
6 המשיב טוען כי, אייקון גרופ בע"מ ו-קומפיוטר סי דאטה בע"מ, בהתאם למדיניותה של
7 המבקשת, אינן מחזיקות בישראל חלקי חילוף למכשירי הטלפון של אפל, וכך נאלץ המשיב
8 ונאלצים לקוחות רבים אחרים, לרכוש מכשיר חלופי במחיר מופקע או לאבד את האחריות הניתנת
9 למוצר.

10
11 4. ביום 4.5.2020, הגיש המשיב הודעה מוסכמת להסתלקותו מבקשת האישור נגד אייקון
12 גרופ בע"מ, לאחר שהתברר לו כי לא הציג בבקשת האישור עילת תביעה אישית נגדה.

13
14 5. כאמור, המבקשת היא חברה זרה. תחילה ביקש המשיב להכיר במסירה למורשה של
15 המבקשת בישראל – אפל ישראל בע"מ, ובית המשפט (כב' השופט מ' תמיר) נעתר לבקשה זו משלא
16 הוגשה תגובה במועד. החלטה זו בוטלה בהמשך, וביום 20.3.2019 אישר בית המשפט (כב' השופט
17 ש' סרחאן) את הסכמת הצדדים, לפיה תימחק הבקשה להכיר במסירה למורשה.

18
19 6. ביום 26.11.2019 עתר המשיב במעמד צד אחד למתן היתר המצאה מחוץ לתחום נגד אפל
20 (להלן: **הבקשה להיתר**). ביום 9.12.2019 נעתר בית המשפט (כב' השופטת ש' גלר) לבקשה.

21
22 7. ביום 17.6.2020 הגישה אפל בקשה זו לביטול היתר ההמצאה שניתן במעמד צד אחד.
23 המשיב הגיש תשובה לבקשה ביום 9.7.2020. אפל הגישה תגובה לתשובה ביום 26.10.2020
24 והבקשה נקבעה לדיון.

25
26 8. בחודש מרץ 2021 הועברה הבקשה לטיפולו וביום 30.5.2021 קיימתי בה דיון, במסגרתו
27 סיכמו הצדדים טענותיהם על פה.

28
29 9. הגיעה עת הכרעה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

תמצית טענות אפל

10. לשם מתן היתר המצאה על המבקש להוכיח התקיימות תנאי תקנה 500 לתקנות ושישראל היא הפורום הנאות לדון בתובענה. בנוסף, על המבקש היתר המצאה להראות עילת תביעה טובה לגופם של דברים ובמקרה של ספק, יפעל בית המשפט לטובת הנתבע הזר.

11. המשיב לא הוכיח התקיימות החלופות בתקנה 500 לתקנות בבקשתו למתן היתר המצאה והן אינן מתקיימות בתובענה זו:

המשיב טען כי אפל הפרה התחייבות בישראל, אולם לדבריו רכש את המוצר מחברת א.ל.מ. בנתב"ג. לפיכך לא ייתכן שאפל הפרה חוזה כלשהו עם המשיב ולא מתקיימת הוראות החלופה בתקנה 500(5) לתקנות: הפרת חוזה בתחום המדינה.

גם החלופה בתקנה 500(6), שעניינה במתן צו מניעה או הסרת מטרד לגבי דבר הנעשה בתחום המדינה, אינה מתקיימת. היבואנית היא שהפרה את התקנות ולא אפל. אפל אינה מוכרת מוצריה ואינה נותנת כל שירות בישראל. ממילא לא ניתן להוציא נגדה צווי מניעה או צווי עשה.

תנאי החלופה בתקנה 500(7) – מעשה או מחדל שנעשה בישראל, לא הוכחו אף הם. אין בבקשת האישור טענה למעשה או מחדל לו אחראית אפל בתחומי המדינה. המשיב טען לקשר בין הצרכנים לאפל, בהסתמך על טענה בעלמא לעניין קשרים בין אפל ליבואניות. כך או כך, הפסיקה ביחס לתקנה 500(7) קבעה שהמעשה או המחדל מצד המעוול צריכים להתרחש בישראל, ואין די בכך שהנזק התגבש בתחומי המדינה. זאת המשיב לא הוכיח.

תקנה 500(7א) עוסקת בחלופה לפיה, התובענה מבוססת על נזק שנגרם לתובע בישראל, ממוצר, משירות או מהתנהגות של הנתבע, ובלבד שהנתבע יכול היה לצפות שהנזק ייגרם בישראל וכן שהנתבע או אדם קשור לו עוסק בסחר בין לאומי או במתן שירותים בין לאומיים בהיקף משמעותי. חלופה זו נכנסה לתוקף במסגרת תיקון החוק לאחר שהוגשה הבקשה לאישור. בהתאם לפסיקה הנוהגת אין במקרה זה תוקף לתקנה. עוד טענה המבקשת כי המשיב לא הוכיח קשר סיבתי בין התנהלותה הנטענת של אפל להתנהלות המשווקים כלפיו ולכך שאפל יכולה היתה לצפות את הנזק.

גם תקנה 500(10), לפיה מי שנמצא מחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין דרוש או נכון בתובענה שהוגשה כהלכה נגד אדם אחר, אינה חלה כאן. אפל אינה נדרשת לצורך בדיקת הטענה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

1 שהיבואנים לא פעלו כנדרש. אפל לא פעלה בישראל כלל, אין לה קשר להליך והיא אינה בעל דין
2 נדרש בו.

3
4 12. נוסף על האמור, המשיב צריך להוכיח כי יש עילת תביעה טובה לגופו של עניין. בין עילות
5 התביעה נטענות טענות חוזיות רבות, אך המשיב לא הראה כל קשר חוזי בינו לבין אפל. טענותיו
6 כי מדיניות היבואנית ביחס למתן אחריות על מוצרים מוכתבת ע"י אפל – הן טענות בעלמא שאינן
7 מבוססות במסמכים שצרף המשיב, ולמעשה נסתרת מהאמור באחד מהם – כתב אחריות (שניתן
8 על ידי Apple Distribution International, המאוגדת באירלנד, ולא על ידי המבקשת), ממנו עולה
9 כי חברת Apple אינה מחריגה, מגבילה או מתלה זכויות אחרות כלשהן שעשויות לעמוד לרוכשי
10 מוצריה, בהתאם לדינים הספציפיים של כל מדינה.

11
12 מכאן גם עולה שאין יריבות בין המשיב למבקשת, שכן לא היא, אלא Apple Distribution
13 International, אמורה לספק למשיב את האחריות על המוצר שרכש, ועל כן דין התביעה נגד
14 המבקשת להידחות על הסף.

15
16 13. לדעת המבקשת, האמור מעלה יפה גם ביחס לעילות הצרכניות. אפל מכבדת את הרגולציה
17 הפנימית של כל מדינה בה נמכרים מוצריה, ופרט לכך תקנות הגנת הצרכן (אחריות ושירות לאחר
18 מכירה), התשס"ו-2006 (להלן: **תקנות האחריות**) אינן חלות על יצרני מוצרים זרים כי אם על
19 יבואני המוצרים בלבד.

20
21 14. המבקשת טענה עוד כי בקשת האישור הוגשה בשיהוי בן שמונה חודשים מן המועד בו
22 נמחקה הבקשה להכיר במסירה למורשה.

23
24 15. נוסף על כל האמור היה על המשיב להוכיח שישראל היא הפורום הנאות להתדיינות
25 באמצעות העילות הבאות: מבחן מירב הזיקות; מבחן הצפייה הסבירה של הצדדים ביחס למקום
26 ההתדיינות; מבחן השיקולים הציבוריים.

27
28 נטען כי המשיב הסתפק בעניין זה באמירות לאקוניות ולא הוכיח אף לא אחת מעילות אלו.
29 מירב הזיקות של אפל נתונות דוקא לפורום הזר: אפל היא חברה מקליפורניה, אין לה
30 עובדים בישראל ואין לה קשר אינטנסיבי עם חברה בישראל, הראיות והעדים אינם מצויים
31 בישראל ואינם דוברים עברית, כך שההוצאות שיגרמו לאפל גבוהות מאוד.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

הציפייה הסבירה של אפל היא שעניינה לא ידון בישראל.

גם השיקולים הציבוריים אינם תומכים בניהול התביעה בישראל. אפילו אם יצליח המשיב לקבל צווים נגד אפל יהיה עליו לאוכפם בקליפורניה. המשיב לא הצביע על שיקולים התומכים בניהול התביעה בישראל. בנוסף, יהיה זה עוול למשאביה המוגבלים של המערכת בישראל ולהפוך את בית המשפט בישראל למעין "בית דין בינלאומי" שבו ניתן לתבוע כל יצרנית של מוצר מכל העולם. החלת דיני קליפורניה בישראל, תפתח פתח לאינספור תובענות נגד כל חברה בינלאומית בלא שהוכח שיש לה קשר לישראל.

תמצית טענות המשיב

16. לאחר ניפוי טענות האווירה הרבות המופיעות בתשובתו (לרבות טענות שנועדו לשכנע כי בשעתו ביצע המשיב המצאה כדין למורשה של המבקשת – אף כי כזכור בסופו של דבר המשיב נסוג בו מבקשתו להכיר בהמצאה זו), התמודד המשיב גם עם חלק מטענותיה הפרטניות של המבקשת:

17. לעניין עילת התביעה טען המשיב כי אפל פועלת בישראל באופן אינטנסיבי והיא בעלת פעילות ענפה ביותר בה, פעילות הכוללת, בין היתר, "מכירת מוצרים בהיקף של מאות מיליוני שקלים בשנה ועסקאות רבות בהיקפים עצומים המבוצעות על ידי צרכנים ישראלים ישירות מול אפל (בין היתר ב"חנות האפליקציות" של אפל, וכישה של מקום אחסון ב"ענן" של אפל, ורכישה של שירותי מוסיקה וטלוויזיה)".

עוד טען המשיב כי המשיבה הנוספת בבקשת האישור, סי דאטה, משמשת זרועה הארוכה של אפל, כעולה מפרסומיה של סי דאטה. באתר האינטרנט הרשמי של המבקשת יש הפניה לסי דאטה על מנת לרכוש את מוצריה בישראל. סי דאטה מספקת שירותי תמיכה למוצרי אפל באמצעות חברה בשם DCS מחשבים ותקשורת בע"מ. אפל מספקת תמיכה טלפונית ללקוחותיה בישראל. את מכשירי אפל לא ניתן להפעיל ללא פתיחת חשבון אצל המבקשת. אפל העולמית מפקחת על כל מכשיריה בכל מקום בעולם. אפל לא הכחישה שהשירות, הפגיעה והנזק נעשו בישראל. אפל, כיצרנית המוצרים, חייבת לפי חוק להעמיד חלקי חילוף לטובת כל לקוח והיא וסי דאטה אינן עושות זאת ופועלות בניגוד לחוק כשאינן מספקות אחריות כנדרש.

18. בין אפל לצרכן קיימת התחייבות חוזית, שכן בקניית מכשיר מתחייבת אפל לתת שירות לחומרה של המוצר. בנוסף, לאפל שליטה מוחלטת על האחריות שניתנת בישראל למוצריה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

19. החוק קובע כי האחריות תינתן על ידי היצרן ולא על ידי המשווק. על כן, רכישת מכשיר דרך משווק של אפל אינה שוללת את החובה של אפל כלפי הצרכן. אין לפרש את תקנות האחריות כפי שעשתה המבקשת, אלא יש לקבוע כי אחריות היבואן רק מתווספת על אחריות היצרן הרגילה.
20. משום שהיא מודעת היטב לטיב ההתנהלות בארץ, לא בכדי אפל לא העלתה כל גרסה מטעמה ולא צרפה תצהיר תומך בבקשתה. די בכך כדי לדחות כל טענה עובדתית בה היא אוחזת. אפל בחרה שלא "להוכיח" בבקשה אף אחת מהטענות לפעילותה בארץ.
21. המשיב סבור כי מתקיימים תנאי החלופות בתקנה 500 לתקנות: קיים כאמור חוזה בין אפל לרוכשי מכשירים מתוצרתה והפרתו נעשתה בתחומי המדינה; נתבקש צו עשה שמבחינה מעשית הם צווי מניעה לגבי מה שנעשה או עומד להיעשות במדינה; הנזק שנגרם ממוצרי אפל נגרם בישראל במוצר שיצרה אפל שהינה תאגיד; המחדלים שנטענו בבקשת האישור נעשו ונעשים בישראל ביחס למשתמשים ישראלים; אפל כפופה לחוקי הגנת הצרכן הישראלים גם אם העבירה חלק מזכויותיה למשווק. הקשר בין אפל לצרכן הוא קשר מתמשך שאינו תלוי במשווק באמצעות מנגנון עדכון גרסאות במכשירי אפל ללא תלות במקום רכישת המכשיר או זהות המשווק ואפל רואה בצרכן הישראלי לקוח של אפל ומפרה את ההתחייבות החוזית לספק אחריות לצרכנים. כך מתקיימת הפרה חוזית ונגרם נזק בישראל; נוסף על כך, אפל היא ללא ספק בעל דין דרוש בתובענה ובבקשת האישור, מה גם שסי דאטה הביעה כוונה להגיש הודעת צד שלישי נגד אפל.
22. לעניין תקנה 500(א7) טען המשיב כי, בניגוד לעמדת המבקשת, לזו תחולה ביחס למעשים המפורטים בכתב התביעה ובבקשת האישור.
23. המשיב גרס כי לאפל יש פעילות בינלאומית והיא אינה יכולה להגביל את השיפוט הזר. ישראל היא פורום הנאות. העובדה שכל המעשים והרגולציה קשורים לישראל מעידה על כך שישראל היא הפורום הנאות ולישראל הסמכות הדיונית לדון בתובענה.
24. לבסוף טען המשיב כי בקשת האישור לא הוגשה בשיהוי, ובכל מקרה המבקשת לא הראתה כיצד נפגעה כתוצאה ממועד הגשת הבקשה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

דיון והכרעה

25. בהתאם למשטר הדיוני הקודם, שחל כאמור בענייננו, על בעל דין ישראלי הפותח בהליך נגד נתבע הנמצא מחוץ לתחום השיפוט של מדינת ישראל, לבקש היתר להמצאת כתבי בי-דין. מכוחה של ההמצאה רוכש בית המשפט הישראלי סמכות שיפוט על הנתבע הזר. בשל הסכנה להתנגשות סמכויות ופגיעה בכללי נימוס בינלאומיים, נקבעה בתקנה 500 לתקנות רשימת עילות המצאה [רע"א 6403/14 שירות מזור א' לתקון ושפוף מוצרי חשמל ביתיים בע"מ נ' WHIRLPOOL EURPE S.R.L ITALY (7.1.2015), (להלן: עניין ווירלפול)].

26. הלכה היא, כי בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו להיתר המצאת כתבי בי-דין מחוץ לתחום השיפוט, במשורה ובוהירות רבה, תוך הקפדה על עמידה בתנאים שנקבעו בדין, וכי כל ספק לענין זה יפעל לטובת תושב החוץ [רע"א 6970/18 Booking.com B.V נ' ניב לב (13.11.2019); להלן: עניין Booking].

27. היתר להמצאה מחוץ לתחום השיפוט יינתן לאחר בחינת שלושה תנאים [ראו, למשל, ע"א 9725/04 אשבורן חברה לסוכנויות ומסחר נ' CAE Electronics Ltd, (4.9.2007), (להלן: עניין אשבורן)], בפסקה 7 לפסק הדין:

א. קיומה של זיקה לתחום השיפוט. על המבקש היתר המצאה הנטל להוכיח כי עניינו בא בגדר אחת החלופות הקבועות בתקנה 500 לתקנות כאשר המשותף לכל אותן עילות הוא קיומה של זיקה מסוימת לישראל [רע"א 7102/10 רואים עולם החברה להגנת הטבע בע"מ נ' פרלמוטר, [פורסם בנבו] פסקה 6 (12.4.2012)].

רמת ההוכחה הנדרשת בנוגע לעילת המצאה היא כי עומדת למבקש "תביעה הראויה לטיעון" (good arguable case), שהיא רמת הוכחה הנמוכה מרף מאזן ההסתברויות הנדרש במשפט אזרחי.

ב. קיומה של עילת תביעה. על עילת התביעה לעורר שאלה רצינית שיש לדון בה, ואותה יש להוכיח ברמת הוכחה נמוכה מזו הנדרשת בהליך אזרחי רגיל (ואף ברמת ההוכחה הנדרשת ביחס להתקיימות עילת המצאה), על מנת לוודא שהתובענה אינה תובענת סרק או תובענה טורדנית [ראו, נירימליק בע"מ נ' חברה באחריות מוגבלת סובורובה (21.4.2013), (להלן עניין נירימליק)].

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

ג. הפורום הנאות. גם אם מתקיימים תנאיה של תקנה 500 עדיין מסור לבית המשפט שיקול דעת לבחון האם המשפט בישראל הוא הפורום הנאות, וזאת בהשוואה לפורום החלופי. בגדר שיקול זה נבחנים שיקולי משנה שונים, ביניהם הדין החל על הסכסוך; נגישות הצדדים לראיות; יעילות ההליך; הנושאים המשפטיים והמעשיים המעורבים; שיקולי צדק ועוד [עניין נירימליק, פסקה 7].

28. נטל ההוכחה להתקיימות התנאים למתן היתר המצאה מחוץ לתחום מוטל על מבקש ההמצאה מחוץ לתחום גם כאשר בית המשפט דן בבקשה לביטול היתר המצאה שניתן במעמד צד אחד [ע"א 4601/02 ראדא תעשיות אלקטרוניות בע"מ נ' Bodstray Company Ltd, נח(2) 465 (2004); להלן: הלכת ראדא].

מן הטעם האמור אין ולא כלום בעובדה שאפל בחרה לא לצרף תצהיר עובדתי בו תפורט פעילותה בישראל, ובוודאי שלא היה מקום לדחות מטעם זה את בקשתה על הסף. המשיב, לא אפל, הוא שצריך היה להראות כי התנאים, לרבות קיומה של עילת תביעה, מתקיימים במקרה דנן.

א. קיומה של עילת המצאה בהתאם לאחת החלופות בתקנה 500 לתקנות

29. במסגרת הבקשה להיתר טען המשיב להתקיימות החלופות בתקנות משנה (5), (6), (7), (7א), (10) לתקנה 500 לתקנות. נדון באלה כסדרן:

תקנה 500(5) – הפרת חוזה בתחום המדינה

30. החלופה בתקנה 500(5), מבטאת את הזיקה לישראל בכך שהפרת חוזה נעשתה בתחום המדינה בלא נפקות למקום חתימת החוזה. המשיב הציג אסמכתאות להתקשרות בישראל בדמות רכישת המכשיר ותעודת האחריות, אלא שהמתקשרת עם המשיב אינה אפל ועל כן המשיב לא הוכיח שבינו לבין המבקשת נחתם חוזה בישראל.

המשיב לא הוכיח, במידה הנדרשת בשלב זה, את הטענה כי סי דאטה שימשה כזרועה הארוכה של אפל, ובאמצעות מעבדותיה בחו"ל היא מספקת שירות רשמי למוצרי אפל, ועל כן קשורה אפל בחוזה עם הצרכנים בישראל. אפל היא אישיות משפטית נפרדת מאישיותה המשפטית של המבקשת ולא ניתן לטעון באופן כללי וערטילאי כי כל התקשרות של סי דאטה תחייב את אפל [השוו עניין ווירלפול, פסקה 17 לפסק הדין].

יתרה מכך, המשיב לא הוכיח, אף לא במידת ההוכחה הנדרשת בשלב זה, כי בין אפל לבין סי דאטה קשרים הדוקים שמצדיקים לראות בסי דאטה עושת דברה של אפל בתחום תיקוני

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

מכשירי Apple : טענת המשיב כי סי דאטה הציעה לו החלפת מכשיר חלף תיקון בהתאם למדיניות
אפל אכן נתמכת במכתבה של סי דאטה (נספח 10 לבקשת האישור), אולם שם נאמר גם כי
המדיניות היא החלפת מכשיר בתעריך שאינו עולה על עלות התיקון; המשיב אמנם הראה,
באמצעות אתרי האינטרנט של המבקשת, סי דאטה, ו- DCS, חברה שלטענתו מתקנת את מוצרי
Apple מטעם סי דאטה, כי סי דאטה היא יבואן מורשה של מוצרי Apple וכן ש- DCS מספקת
שירותים למוצרי Apple, אך לא מעבר לכך; ולבסוף, הפניית המשיב לסיכומיה של אייקון גרופ
(שכזכור נמחקה מן ההליך הנוכחי) במסגרת ת"צ (מרכז-לוד) 50932-01-14, אשר למען האמת אף
לא כללה התייחסות ל- Apple Inc, לא יכולה לשמש ראיה בהליך כאן².

9

31. אינדיקציה נוספת לקיומו של "חוזה" בינו לבין אפל מצא המשיב בכתב אחריות שצרף
לבקשתו. דא עקא, במסמך זה ספך האחריות באזורינו היא כאמור חברה בשם Apple Distribution
International, המאוגדת באירלנד, וההתייחסות היחידה ל Apple Inc רשומה בתחתית כתב
האחריות וביחס לשימוש בלוגו ובשם המסחרי בלבד.

14

32. אין גם לקבל את הטענה, כי העובדה שאפל מפיצה עדכוני תוכנה למוצריה ישירות לצרכנים
מלמדת על קיומו של חוזה בין אפל לצרכן בישראל. התובענה דן עוסקת באחריות לחומרה ואין
להקיש ממדיניות בנוגע לרכיבי תוכנה לכאן.

18

בכל הקשור לתוכנה, המופצת כיום בעיקר באמצעות רשת האינטרנט, העולם הוא אכן כפר
גלובלי קטן, ללא מגבלות חומר או מיקום, ועל כן התקשרות, הפסקת התקשרות, שימוש וחיוב
יכולים להיעשות מכל מקום בעולם [השוו ת"צ (מחוזי ת"א) 27340-09-19 מאיר דהאן נ' APPLE
INC (19.1.2021), (להלן: עניין דהאן)]. לא כך הם פני הדברים בכל הקשור בחומרה, בחלקי חילוף
פיזיים ובנקודות שירות במקום גיאוגרפי מסוים.

23

33. הנה כי כן, לא מצאתי כי המשיב עמד בנטל המוטל עליו בשלב זה של ההליך להראות כי סי
דאטה שמשה "זרועה הארוכה" של אפל בכל הקשור למחדל הנטען של אי הספקת חלקי חילוף
למוצרי Apple.

27

28

29

² אציין בהקשר זה כי, בשלב מאוחר מאוד, לאחר הדיון, ניסה המשיב להוכיח טענות אלה גם באמצעות תצהיר שהוגש
באותו הליך. בהחלטתי מיום 8.6.2021 דחיתי בקשה זו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

1 תקנה 500(6) – בקשה לצו מניעה או הסרת מטרד בתחום המדינה
2 34. החלופה הקבועה בתקנה 500(6) אינה רלוונטית בענייננו, מאחר שבמסגרת התובענה
3 ובקשת האישור לא נתבקשו צווי מניעה כלשהם או הסרת מטרד.

4
5 טענת המשיב כי עתר בתביעתו לצווי עשה, שבנסיבות העניין שקולים לצווי מניעה, אינה
6 יכולה לעמוד. צו עשה אינו "שקול" לצו מניעה, ולא בכדי נעדרת תקנה 500(6), שתכליתה המפורשת
7 מניעת מפגעים או תקלות בתחומי המדינה, התייחסות לצווי עשה.

8
9 תקנה 500(7) – התובענה מבוססת על מעשה או מחדל בתחום המדינה

10 35. הטענה המרכזית בתובענה ובבקשת ההיתר היא שנגרם למשיב, ולחברי הקבוצה, "נזק",
11 כתוצאה מכך שלא סופקו להם בישראל חלפים מקוריים של מוצרי אפל. המשיב היה מודע, ככל
12 הנראה, לחוסר היכולת שלו להראות כי אפל אחראית למעשה או מחדל בתחומי המדינה, ועל כן
13 טען כאמור כי סי דאטה משמשת "זרועה הארוכה" של אפל.

14
15 כבר קבעתי כי טענה זו לא הוכחה, בהתאם לרמת ההוכחה הנדרשת בשלב זה, אך לצרכי
16 תקנת משנה זו מן הראוי להוסיף שכבר נפסק כי העובדה שמוצר שיוצר בחו"ל ונמכר בישראל אינה
17 יוצרת זיקה ליצרן לפי תקנה 500(7), גם אם היצרן מודע למקומות השונים בהם נמכר המוצר ולשם
18 מכירתו בחו"ל יוצר המוצר, שכן מרגע שיצא המוצר מידי היצרן, הוא אינו יכול להשפיע על הנעשה
19 בו [ראו רע"א 2752/03 Metallurgique de Gerzat S.A נ' וילנסקי (7.7.2003)].

20
21 36. אף הטענה כי בשל מעשה או מחדל של אפל, שהתרחש בתחום המדינה, לא החזיקה סי
22 דאטה חלפים מקוריים של מוצרי Apple לא הוכחה.

23
24 גם אם מעבדת המסכים של אפל לא פעלה בתקופה הרלבנטית (ראו נספח 13 לבקשת
25 האישור), לא הוכח שמדובר במעשה או במחדל של אפל וכן שהמעשה או המחדל הנטענים הם
26 שאירעו בתחום המדינה, ולא הנזק בלבד [ע"א 565/77 אפרים מזרחי נ' Nobel's Explosives Co.
27 Ltd., פ"ד לב(2) 115 (1978)].

28
29 תקנה 500(א7)
30 37. התביעה, ועמה הבקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, הוגשו לבית המשפט ביום 26.4.2018.

31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

- 1 תקנה 500(א7) לתקנות הותקנה במסגרת תקנה 4 לתקנות סדר הדין האזרחי (תיקון מס'
2 2), התשע"ט-2018, ק"ת 8120, מיום 11.12.2018. תקנה 5 לתקנות קובעת תחולה מיוחדת לתקנות
3 1 ו-2, אך לא לתקנה 4. מכאן שיום התחולה של תקנה זו הוא 11.12.2018.
4
5 תקנה 4, הלוא היא תקנה 500(א7), הוסיפה עילה חדשה של המצאה מחוץ לתחום – נזק
6 שנגרם לתובע בישראל ממוצר של נתבע שהוא, או אדם הקשור לו, עוסק בסחר בין לאומי או במתן
7 שירותים בין לאומיים, והנתבע יכול היה לצפות שהנזק ייגרם בישראל.
8
9 קביעה של עילת המצאה מחוץ לתחום מרחיבה את תחום השיפוט של המדינה ויוצרת ביחס
10 לנתבע הזר עילת תביעה מקום בו קודם לכן לא הייתה בנמצא. עילות ההמצאה מחוץ לתחום הן
11 מתחום המשפט המהותי ואינן נוגעות לסדרי הדין בלבד [ע"א 837/87 הוידה נ' הינדי ואח', פ"ד
12 מד(4) 545 (1990), בעמ' 550].
13
14 כדרכם של דברי חקיקה מהותיים טבעי שפועלם פרוספקטיבי, ועל כן הדעת נותנת
15 שתביעות שהוגשו טרם התקנת התקנה החדשה לא ניתן יהיה להמציא מחוץ לתחום בהתבסס על
16 תקנה 500(א7). אין זה פלא, אפוא, כי כאשר נדרש לכך בית המשפט העליון, במושב תלתא, זו
17 בדיוק הייתה קביעתו [רע"א 9463/17 Hotels.com L.P. נגד סיליס (16.1.2019)]. ראו גם ת"צ
18 (מרכז-לוד) 62701-07-17 פ.מ.א. ממירי מתח (1991) בע"מ ואח' נ' Panasonic Corporation
19 ואח' (14.4.2020).
20
21 חרף קיומה של פסיקה מפורשת זו סבור המשיב כי לא מדובר בהלכה מחייבת של בית
22 המשפט העליון משום שנתנה בהליך בו נדונה פרשנות תקנות משנה 500(6) ו-500(7). טענה זו לא
23 אוכל לקבל, משום שהחלטת בית המשפט העליון לא להידרש לשאלה העקרונית נסמכה בבירור
24 על פרשנותו של בית המשפט לתחולתה בזמן של תקנה 500(א7).
25
26 טענה נוספת שהעלה המשיב היא כי הבקשה להיתר הוגשה רק בחודש נובמבר 2019,
27 ובאותו מועד כבר נכנסה לתוקף תקנה 500(א7). אף טענה זו אין לקבל. כפי שקבע בית המשפט
28 העליון ברע"א 9463/17, המועד הקובע הוא מועד הגשת התביעה לבית המשפט. ככל שבמועד זו
29 אין התובע יכול להצביע על קיומה של עילת תביעה כלפי נתבע זר, לא יזכה בהיתר המצאה מחוץ
30 לתחום.
31
32 פרשנות, לפיה המועד הקובע הוא מועד הגשת הבקשה להיתר, אינה עולה לדעתי בקנה אחד
33 עם הזהירות שעל בית המשפט לנקוט בכל הקשור למתן היתר המצאה לחו"ל, מרחיבה יתר על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

1 המידה את קשת המקרים בהם יוכלו נתבעים זרים להיתבע בישראל ועלולה לפגום בוודאות של
2 הצדדים.

3

4 43. למעלה מן הדרוש אציין כי תקנה 500(7א), שבניגוד לתקנה 500(7) מתמקדת בנוק שנגרם
5 בתחומי המדינה, דורשת אף היא זיקה לישראל, כאשר זיקה זו באה לידי ביטוי באמצעות ציפיית
6 הנתבע כי הנזק ייגרם בישראל.

7

8 על כן, גם בהנחה שאפל היא "עוסק בסחר בין-לאומי או במתן שירותים בין-לאומיים
9 בהיקף משמעותי" לא ראיתי כיצד הוכיח המשיב שאפל, אשר מוכרת את מוצריה בישראל
10 באמצעות יבואנים (ודוק: המשיב אמנם טען במספר מקומות כי אפל מוכרת את מוצריה בישראל
11 גם באופן ישיר – אך לא הביא בדל של ראיה לתמיכה בטענה זו, שהוכחה בידי אפל), יכולה הייתה
12 לצפות שהנזק הנטען בתביעה ייגרם בישראל. על מנת להוכיח ציפייה מן הסוג האמור צריך היה
13 המשיב להביא ראיות לכך שאפל הכוונה את פעולות היבואניות ומנעה מהן חלקי חילוף מקוריים,
14 כך שיכולה הייתה להניח שייגרם בישראל נזק מן הסוג המתואר בתביעה ובבקשת האישור. ראיות
15 כאלה לא הובאו לפני.

16

17 תקנה 500(10) – בעל דין דרוש או נכון בתובענה שהוגשה כהלכה נגד נתבע מקומי

18 44. תקנת משנה 500(10) היא "סעיף סל". היא לא נועדה להכשיר הגשת תביעה נגד נתבע זר
19 בכל מקרה בו לא מתקיימים תנאי תקנות המשנה האחרות, אלא יש לייחד השימוש בה לאותם
20 מקרים בהם בעל הדין דרוש להליך.

21

22 45. בהתאם להלכת רֶאָדָא, מילוי התנאי של היות הנתבע הזר בעל דין דרוש או נכון לצורך
23 תקנה 500(10) יבחן על פי תנאי תקנה 22 לתקנות הקודמות, ובהתאם לכך אין צורך בזהות מלאה
24 של העילות והשאלות המועלות נגד הנתבע הזר ונגד הנתבע המקומי, ודי בקיומה של שאלה
25 משותפת ביחס לשני הנתבעים כדי לקבוע שהנתבע הזר הוא בעל דין דרוש ונכון [ראו גם עניין
26 Booking, פסקה 9].

27

28 46. כפי שקבע בית המשפט העליון בעניין ווירלפול (פסקה 19 לפסק הדין), יש להיזהר
29 בהחלטה של תקנת משנה זו, מפני פריצת הגבולות וערבוב היוצרות בין בעל דין דרוש בעל חבות
30 עצמאית ובין עד או מקור מידע חיוני בנסיבות התובענה.

31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

47. לאור טיב התובענה ובקשת האישור אפשר בהחלט שאפל, או מי מיחידה, יהיה עד רלבנטי בהליך כאן וברור שיש ברשותה מידע רלבנטי כזה או אחר. אלא, שבעניינו לא השכיל המשיב להצביע על חבות של אפל כלפיו ומכאן שלא ניתן לקבוע כי אפל היא בעל דין דרוש בתובענה שהגיש.

סיכום ביניים

48. לא מצאתי כי אחת מן החלופות בתקנה 500 מתקיימות בענייננו.

49. לכאורה די היה בכך על מנת לסיים את הדיון, אך למען לא יצא הנייר חסר אדון בקצרה גם בשאלה האם הציג המשיב עילת תביעה המעוררת שאלה רצינית שיש לדון בה.

ב. קיומה של עילת תביעה המעוררת שאלה רצינית שיש לדון בה.

50. כיוון שקשה בשלב זה לקבל את טענת המשיב כי אפל הפרה חוזה בינה לבינו, נראה כי יש למקד את הדיון בשאלה אם קיימת היתכנות לתביעה נגד אפל המבוססת על תקנות האחריות.

51. לאחר שמיעת טענות הצדדים ועיון בפסיקה רלבנטית באתי לכלל מסקנה כי לא יהיה זה נכון, בשלב הנוכחי, לקבוע כי אין למשיב עילת תביעה אפשרית נגד אפל בהתבסס על תקנות האחריות.

52. פרק ב' בתקנות האחריות מסדיר את חובותיו של יצרן של טובין לאחר המכירה. תקנה 3 מחייבת את היצרן לספק לצרכן חלקי חילוף לשם תיקון הטובין עד תום תקופת האחריות שנקבעה לטובין, ובכל מקרה בו מחירם של הטובין במועד הרכישה עולה על 300 ₪ (כבענייננו) על היצרן לספק לצרכן חלקי חילוף עד תום שנה לאחר תום תקופת האחריות.

53. המשיב טוען כי לא סופקו לו חלקי חילוף (מסד) בתקופת האחריות של המכשיר.

54. הספק בנוגע לחבותה של אפל, שאין חולק כי היא שייצרה את המכשיר שקנה המשיב, מתעורר בשל נוסחה של תקנה 18 לתקנות האחריות, שכותרתה: "אחריותו של יבואן". על פי האמור בתקנה זו: "בטובין מיובאים יראו את מי שייבא אותם כיצרן לעניין תקנות אלה".

55. את תקנה 18 לתקנות האחריות ניתן לפרש בשני אופנים: כהסדר שלילי, לפיו במקרים בהם מיובא מוצר לישראל יחוב היבואן בחובות היצרן ויסיר מן האחרון את אחריותו; או כהסדר שנועד להרחיב כלפי הצרכן את קשת הגורמים החבים כלפיו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

56. ברת"ק (חי') 50000-02-15 **דל טכנולוגי אנד סולושנס ישראל בע"מ נ' עמר גלבר** (31.3.2015), קבע בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט מ' רניאל) כי ביחס למוצר מיובא לא ניתן להטיל אחריות לפי התקנות על היצרן אלא על היבואן בלבד.

מסקנה זו של בית המשפט המחוזי בחיפה היא, כאמור, אחת המסקנות הפרשניות האפשריות לתקנה 18.

בנוסף, בהליך דומה לענייננו [ת"צ (מחוזי מרכז) 50932-01-14 **המועצה הישראלית לצרכנות נ' אייקון גרופ בע"מ** (30.8.2020)], בו הוגשה בקשה לאישור תובענה כייצוגית בטענה כי יבואניות אפל לא סיפקו חלקי חילוף למכשירים מסוג אייפון ואייפד, בניגוד לתקנות האחריות, נראה כי המועצה הישראלית לצרכנות – אשר הגישה את בקשת האישור שם – החזיקה בעמדה משפטית דומה, כאשר לא כללה את אפל כמשיבה בבקשתה.

57. אף על פי כן לא ראיתי להכריע בטענה זו בשלב הנוכחי. זאת משני טעמים:

הטעם הראשון הוא שמוטב שהכרעה זו, שעשויה להשפיע על גורל ההליך לא רק ביחס לאפל אלא גם בנוגע לסי דאטה, יקבל המותב שידון בבקשת האישור.

הטעם השני הוא שבהתחשב בסביבה הנורמטיבית בה נטועה תקנה 18 לתקנות האחריות, דיני הגנת הצרכן, בהחלט אפשר שייקבע כי התקנה לא בקשה לשלול אחריות מן היצרן הזר (בוודאי במקרים בהם ניתן להראות קשר משמעותי בינו לבין היבואן או בינו לבין מכירת הטובין בישראל), אלא בקשה להגדיל את כמות הגורמים החבים לצרכן. במלים אחרות: כאשר קיימת אפשרות לפירוש שמקיים עילת תביעה נגד נתבע זר, אין זה נכון לקבוע כי התביעה נגדו אינה עונה על הרף הראייתי הנמוך הנדרש בשלב זה, בבחינת "תביעת סרק".

ג. שיקול דעת בית המשפט בשאלת הפורום הנאות לדון בתובענה

58. בעניין זה ניתן לקצר, שכן לו היה המשיב מוכיח של-Apple Inc זיקה מספקת למחדל אי החזקת חלקי חילוף של מוצרי Apple בישראל, הייתי סבור כי בית המשפט הישראלי הוא הפורום הנאות לדיון בתובענה, גם אם הדין החל על הסכסוך לא יהיה הדין הישראלי. זאת, בין היתר, משום שתביעה המבוססת על דיני הגנת הצרכן הישראליים לא ניתן להגיש בפורום זר.

59. דא עקא, המשיב לא הוכיח את המוטל עליו, לא מניה ולא מקצתיה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 51722-04-18 גורדיש נ' Apple Inc ואח'

תיק חיצוני:

סיכום

1

2

3

4

5

6

7

8

9

60. המשיב לא הוכיח קיומה של עילת המצאה ראויה למבקשת אל מחוץ לתחום המדינה. דין
היתר ההמצאה לאפל להתבטל, וכך אני עושה.

61. המשיב יישא בהוצאות אפל בסך של 12,000 ₪.

ניתנה היום, כ"ח תמוז תשפ"א, 08 יולי 2021, בסמכותי כרשם, בהעדר הצדדים.

מיכאל קרשן, שופט

10

11

